herpy

GECKOR

Ringed thin-tail gecko

Phyllurus caudiannulatus

Phyllurus caudiannulatus är en liten, nattaktiv bladsvansgecko från skogarna kring Bulburin i centrala östra Queensland i Australien. Svansen är smal och rund med ljusa ringar. Arten har en mycket liten utbredning och är nära hotad i naturen.

Familj: Carphodactylidae

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**10-11 cm** nos-kloaklängd
Livslängd	**5-10 år**
Aktiv	**På natten**
Levnadssätt	**Trädlevande**
Biotop	**Regnskog**
Svårighetsgrad	**Erfaren**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**50 × 50 × 50 cm** L × B × H för 2 vuxna djur
Temperatur, dag	**20-25 °C**
Temperatur, natt	**15-19 °C**
Luftfuktighet	**55-100 %**
UVB	**Behövs inte**
Vintervila	**10-16 °C** 9-13 veckor
Föda	**Insekter**
Hålls	**Ensamma eller parvis**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Könsmogen	**18-36 mån.**
Kullstorlek	**2 ägg**
Kullar per år	**2-4**
Inkubation	**90-110 dagar** vid 21-25 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Bilaga II**
EU-bilaga	**Bilaga B**
IUCN	**Nära hotad (NT)**

Om arten

Phyllurus caudiannulatus är en liten, smal, nattaktiv gecko som blir cirka 10-11 cm från nos till kloak. Artnamnet *caudiannulatus* betyder troligen "ringsvansad" och syftar på de ljusa banden på svansen. Släktnamnet *Phyllurus* betyder "bladsvans", men hos den här arten är svansen smal och cylindrisk, inte bred och platt som hos *Phyllurus platurus*. Den lever i träd, har klor på tårna och saknar häftlameller, till skillnad från andra bladsvansgeckor.

Arten beskrevs 1975 och kan vara en sammansatt art som omfattar flera bestånd. Den bedöms som nära hotad och hålls mycket sällan i terrarier.

Utbredning och livsmiljö

Phyllurus caudiannulatus lever bara i ett litet område i centrala östra Queensland i Australien: Bulburin-området i Dawes Range och Many Peaks Range sydväst om Miriam Vale. Typlokalen är Bulburin, cirka 24 km sydväst om Miriam Vale. Fynden ligger samlade mellan cirka 24,2 och 24,8 grader syd och 151,4 och 151,8 grader öst.

Den snäva utbredningen är en del av förklaringen till att arten bedöms som nära hotad.

> **Naturlig utbredning:** Australien.

LIVSMILJÖ

Phyllurus caudiannulatus är en nattaktiv trädlevande art. Bulburin-området rymmer den största resten av subtropisk regnskog i centrala Queensland, och här lever arten. Skogstyp, höjd över havet och klimat på artens egna levnadsplatser är inte närmare beskrivna.

Arten lägger ägg och äter insekter. Äggkullens storlek är två ägg.

Skötsel

TERRARIET

Det finns nästan ingen kunskap om skötseln av *Phyllurus caudiannulatus*, så vägledningen bygger på de nära släktingarna *Phyllurus platurus* och *Saltuarius salebrosus*. Måtten är lånade från *P. platurus*: ett par hålls i ett terrarium på minst 50 × 50 × 50 cm (längd × bredd × höjd). Höjd och klättermöjligheter är viktiga.

Inred terrariet med lodräta bitar av stadig bark och några grenar, så att djuret kan ta sig runt. Arten sitter på bark, och gömslen på botten behövs inte. Som bottensubstrat kan fuktig kokosfiber eller en tunn blandning av fin sand och kokosmull användas. Terrariet ska ha god ventilation med öppningar både upptill och nedtill. Honor som ska lägga ägg behöver ett djupt äggläggningssubstrat (se avel).

TEMPERATUR

På dagen ska det vara 20-25 °C och på natten 15-19 °C. Siffrorna är en försiktig uppskattning, så håll terrariet i den svala änden. Värme är den största risken för bladsvansgeckor, så placera terrariet i skugga och spraya på varma dagar.

En sval viloperiod hör till (se avel).

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Spraya terrariet ordentligt på kvällen så att luftfuktigheten stiger mot 100 %, och låt den sjunka till omkring 55-60 % mellan sprayningarna. Under viloperioden sprayas det varje kväll så att djuren kan dricka dropparna. Bottensubstratet får inte vara ständigt blött.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

LJUS OCH UVB

Arten är nattaktiv och lever gömd om dagen, och UVB behövs inte. Ge terrariet en fast dygnsrytm med svagt dagsljus och mörker på natten. Använd inte starka spotlights och inte färgat nattljus, och se till att det finns skuggiga partier hela dagen.

Läs mer: Ljus och UVB

UTFODRING

Arten äter insekter, och vanliga foderinsekter som syrsor och kackerlackor kan användas. Foderdjuren får högst vara lika stora som djurets huvud. Ge två till tre insekter per djur åt gången, och pudra dem regelbundet med kalk och multivitamin. Ta bort rester nästa morgon. Svansen lagrar fett och visar djurets kondition.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

BETEENDE OCH HANTERING

Phyllurus caudiannulatus är en gömd och nattaktiv art som sitter stilla på bark om dagen. Den ska inte hanteras mer än nödvändigt, och aldrig i svansen, som den kastar av sig.

Håll den enstaka eller parvis med bara en hane per terrarium, som de nära släktingarna.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Hanarna har en tydlig hemipenisbula vid svansroten, som honorna saknar. Åldern vid könsmognad är inte dokumenterad för *Phyllurus caudiannulatus*. Sätt inte djuren i avel förrän de är minst 18 månader gamla; hos nära släktingar kan det ta upp till 3 år.

PARNING

Hos nära släktingar utlöses aveln av en sval viloperiod. Djuren matas inte på en vecka, och dagtemperaturen sänks därefter 2-3 grader om dagen till 10-16 °C. Viloperioden varar två till tre månader, och terrariet sprayas varje kväll. Därefter höjs temperaturen under en vecka till det normala. Ta ut ett djur ur viloperioden om det tappar mer än några få gram.

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Honan lägger två ägg åt gången. Hon lägger sannolikt två till fyra kullar per säsong med ungefär en månads mellanrum. Hon behöver ett 8-10 cm djupt, fuktigt bottensubstrat av torvmossa eller kokosfiber som klumpar sig men inte är blött, och som aldrig får torka ut. Hon gräver ett bo, lägger äggen och täcker över dem. Efter äggläggningen är hon tydligt tunnare.

INKUBATION

Ta bort äggen från boet och inkubera dem i en blandning av perlit och vatten i förhållandet 1:1 efter vikt. Inkubera vid 21-22 °C; över 25 °C kan fostren dö. Äggen kläcks efter omkring 90-110 dagar.

Temperaturens betydelse för könet är inte klarlagd. Ungarna ömsar skinn nästan direkt efter kläckningen.

UPPFÖDNING AV UNGAR

Ungarna hålls i en liten låda, till exempel 30 × 20 × 20 cm, med hushållspapper som botten och en bit korkbark som gömställe. Duscha varannan dag, och erbjud första maten två till tio dagar efter kläckningen. Ge små insekter, inte större än djurets huvud, pudrade med kalk och multivitamin. Ungarna äter lite de första veckorna och tar sedan fart. Kläckta syskon kan oftast hållas tillsammans, men skilj dem åt om den ena blir större eller dominerar.

Hälsa och vanliga misstag

Det finns ingen dokumenterad sjukdomsöversikt för *Phyllurus caudiannulatus*, så listan bygger på de nära släktingarna. De viktigaste riskerna är:

- För höga temperaturer, särskilt på varma sommardagar. Håll terrariet svalt och i skugga.
- För torr luft, som ger problem med hudömsningen, där hudrester fastnar på tårna och svansspetsen.
- Ständigt blött substrat och stillastående luft, som ger mögel och hudproblem.
- Kalkbrist, om fodret inte pudras.
- Viktnedgång under viloperioden. Ta ut djuret ur perioden och bygg upp det igen.

Svansen visar djurets kondition. Sök veterinär med erfarenhet av reptiler om djuret tappar vikt, inte äter eller ser slött ut.

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.